

Asia: VN/27065/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta poliisin tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain, rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Venäjän mafian Suomessa harjoittama hybridirikollisuus edellyttää lainmuutosten valmistelua pikaisesti. Lisäksi tulee laajemmin selvittää ne tietojärjestelmäympäristöt, jotka olisi syytä purkaa digitaalisista takaisin fyysisiksi kortistoiksi ja luetteloiksi.

Viranomaistoiminnassa nähdään tietojärjestelmien ja tietokantojen integriteettiongelmat usein siten, että se vaatii lisää viranomaispiiriin rajautuvaa salaamista ja avointen tietojen vähentämistä. Hybriditoiminnassa viranomaiset eivät kuitenkaan voi luottaa ainoastaan omiin tietovarantoihin tilannekuvan muodostamiseksi. Siis rekisteritietolähteiden saatavuuden avaaminen ja suojaaminen ovat kaksi eri asiaa. Avoin data itsessään suojelee tietojärjestelmien oikeaa ajantasaista tiedon sisältöä.

Hybridirikollisuus vaikuttaa ja uhkaa nimienomaan infiltraatiolla viranomisiin. Sen vuoksi kaikkalainen kehystäminen, joka johtuu viranomaisten keskinäisestä validoinnista tulee ehkäistä.

HAASTETTAVUUS

Luonnollisen henkilön vaatiman rekisteritiedon haastettavuuden mahdollistaminen osana muuta tarkastustoimintaa

VERIFIOINTI

Tiedon tallentamista rekisteriin edeltävän tiedon oikeellisuuden selvittäminen. Yleensä tietojen tallentamisen osalta on liian paljon luottamusta sen sijaan, että ilmoittajaa epäiltäisiin. Selvittämisen tasoinen epäily tulee aina olla osana rekisteritietojen tallentamisessa

JÄRJESTÄYTYNEISYYDEN HYVÄKSIKÄYTTÖ

Järjestäynyt rikollisuus käyttää hyväkseen viranhaltijatoimen rakennetta. Viranhaltijatoimella on valtaa, ja järjestäytynyt rikollisuus pyrkii juuri niin räikeään virkavallan väärinkäyttöön, kuin on mahdollista, ennen kun toiminnan vahingollisuuden aste itsessään aiheuttaisi paljastumisen.

INFILTRAATIOIDEN TORJUNTAKEINOISTA

Koska laittoman toimijan systeemihegemonisuuden tasoa on lähtökohtaisesti pidettävä tuntemattomana, tulee käyttää sekä tiedon osastointia, että puskurointia, sekä tiedon taktista näiden välistä ja samanaikaista läpilaskua.

Koska systeemihegemonisuuteen pyrkivät toimijat saavat suurelta osin jo sen tiedon, jota he ovat motivoituneita tavoittelemaan, vie sellainen torjunnan käsitys, jossa tiedon saatavuutta tulee rajoittaa yksittäisten kansalaisten kohdalla, väärään suuntaan. Yksittäisten kansalaisten kohdalla tiedon saatavuuden avoin turvaaminen luo mahdollisuuksia vähentää tiedon sirpaloitumisesta aiheutuvaa tietokantojen ammattimaista manipulointia ja lisää näin oikean tiedon testattavuutta.

Näin ollen tulee kriittisesti tarkastella niitä yksilön oikeuksia omaan tietoon, joka rajoittaa yksilöiden välistä tiedon saantia. Nykyään on muodissa erinäiset kiellot tietojen luovuttamisessa ja yksinomaiset tahdonilmaukset tiedon keräämisen sallimiseksi.

Koska poliisin tutkinnan korruptoituneisuutta, kuten rikollisten systeemihegemonisuuden tasoa, on pidettävä tuntemattomana - tulee kuolinsyöntutkinnan nykyisenkaltaista tiukkaa rajaamista julkisuudelta tarkastella kriittisesti. On tilanteita joissa ulkopuolinen saattaisi paremmalla käsityksellä tilanteesta, voida tuoda siihen korjaavia tai epäilyksen alaiseksi asettavia lisätietoja.

HARKINTAVALLAN KÄYTTÖ

Laillisuusvalvonta ja virkarikosten, siis myös virkavirheiden, esitutkinnan esiselvitykseen panostaminen;

Nykyisellään käytännössä virkarikostutkinnan voi aloittaa ainoastaan viranhaltijatoimen sisällä sisäinen tarkastus, kun kansalaisten vireille laittamiin tutkintapyyntöihin tulee jo esiselvitysvaiheessa

vastauksena, ettei ketään saa perusteetta asettaa epäillyksi. Ja näin minkäänlainen esitutkinta ei ala. Koko esitutkinta sisältää kolme eri esiasteen vaihetta, ennen varsinaista rikoksen viemistä syyttäjälle (esikäsittely, esiselvitys ja esitutkina). Näin rikosvastuun uhka siis rikosseuraamuksen paine on käytännössä liian haalea. Tämä aiheuttaa viranhaltijan yksilöllisen ja kollektiivisen toimintavallan kanssa, kehystämisen uhkaa siitä huolimatta, että on korostuneesti pyritty tavoittelemaan virkatoimelta laillisuuspohjaista tiukkarajaista erityisvastuuta.

Näin ollen viranhaltijatoimesta on tullut turvasatama järjestäytyneelle rikollisuudelle esim. psykiatrian ja syöpäsairaaloiden kohdalla, kirjaamoissa, erilaisissa tiedonkäsittelyn rajapinnoissa.

Lisäksi syyttäjä käyttää Suomessa kansainvälisten ja oikeusvaltiosäännösten vastaisesti tuomioistuimelle kuuluvaa valtaa asioiden punninnassa. Syyttäjä on hallintomenettelyä toteuttava viranomainen. Nyt se käytännössä Suomessa toimii jonkinlaisena laillisuusvalvojana, mutta vain rikoslain osalta ja prosessiekonomisen motiivin välillä.

Syyttäjästä on Suomessa muodostunut jonkinlainen lähinnä ylimys, jolle esitetään kansalaisen väittämä, siten kuin ulkopuoliset (poliisi) on tiedon käsitellyt, ilman kansalaisen kuulemista asianosaisena - Suomessa vieläpä on surkukupaisesti asetettu ideaaliksi tuomioistuinkäsittelyn osalta pääkäsittelyn suullisuus. Tämä jää poliisin rikostutkinnan esi-vaiheiden vuoksi lähinnä vuosikirjan korulauseeksi.

LAILLISUUSVALVONTA:

Nykyisellään kansalainen voi hallinto-oikeudessa aloittaa vain rajatun perustevalituksen. Rajoittamattomampi hallintoriita-asia on annettu ainoastaan viranomaisten välisen erimielisyyden käsittelyyn.

Yksilöiden osalta Suomen julkisoikeuden oikeusjärjestys siis pitää luonnolliset henkilöt hallintomenettelyn kohteina, kun taas hallinnon julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden osalta voidaan aloittaa hallintoriita melko vapaasti halutusta aiheesta.

Suomessa turvaudutaan ns. ylimpiin laillisuusvalvojiin ja sivuutetaan täysin perustuslakituomioistuimen tehtävä tarpeellisenä valtiomuodon osana, mikä vielä entisestään heikentää luonnollisten henkilöiden asemaa verrattuna yleiseurooppalaiseen yksilön oikeudelliseen asemaan.

Käytännössä siis hallintomentelyssä tapahtuneita systeemisii oikeusjärjestyksen sisäisiä ristiriitoja ja lainsäädännön eri suhteita, ei lähes koskaan voi luonnollisen henkilön vaatimana saattaa punnittavaksi tuomioistuinkäsittelyyn.

Lisäksi hallintopäätöksissä on muutoksenhakuoikeus vain silloin, kun muutoksenhaku on erityislaissa erikseen säädetty mahdolliseksi. Muissa viranomaisten päätöksissä ei ole muutoksenhakuoikeutta tuomioistuimessa.

Liukkonen Kenneth
Miesten hypogonadikuntoutujien järjestö ry